
PTA

VWO

2018-2021

Udens
College

4-vwo 18/19

5-vwo 19/20

6-vwo 20/21

---

oktober 2018

INHOUDSOPGAVE

Algemene informatie	2
Aardrijkskunde	7
Biologie	8
BSM.....	9
Culturele en kunstzinnige vorming.....	10
Duits	11
Economie	12
Engels.....	13
Filosofie	14
Frans	15
Geschiedenis.....	16
Griekse taal en cultuur	17
Latijnse taal en cultuur.....	18
Lichamelijke opvoeding	19
Levensbeschouwing	21
Maatschappijleer	22
Management en organisatie.....	23
Muziek	24
Natuurkunde	26
Nederlands	27
Scheikunde	29
Spaans (startersvak)	30
Tekenen	31
Wiskunde A.....	32
Wiskunde B.....	33
Wiskunde C	34
Wiskunde D.....	35

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Het programma van toetsing en afsluiting geldt voor het cohort 2018/2021. Dit zijn de schooljaren (leerjaren) 2018/2019 (4-vwo), 2019/2020 (5-vwo) en 2020/2021 (6-vwo). Bij doubleren komt de kandidaat in een ander cohort en geldt het PTA van dat cohort. Voor zover nodig wordt aan het begin van elk schooljaar, voor de eerste toetsperiode van dat schooljaar, een vernieuwde en/of aangepaste versie uitgebracht. Bij een gering aantal wijzigingen wordt een erratumblad uitgegeven. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting treden in werking uiterlijk vier weken na aanvang van het schooljaar.

Het PTA

Het bevoegd gezag van de school stelt jaarlijks een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast, dat betrekking heeft op de schooljaren van een kandidaat waarin het examenreglement van toepassing is.

In het PTA wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de herkansing van het schoolexamen, alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

Jaarlijks stelt het bevoegd gezag zo nodig de lopende examenreglementen bij indien nieuwe regelgeving en veranderende inzichten dit noodzakelijk maken.

Periodeplanner

De periodeplanner is een boekwerkje (ook digitaal beschikbaar) met daarin de informatie die van belang is voor de betreffende periode van het schooljaar. Ze bevat in ieder geval de werkwijzers per vak. In de periodeplanner staat bovendien vermeld welke toetsen, praktische opdrachten en onderdelen van het handelingsdeel in de betreffende periode aan bod komen.

Van de schriftelijke en mondelinge toetsen zijn inhoud, duur, toetsvorm en gewicht opgenomen in de periodeplanner en/of het PTA. Van de praktische opdrachten zijn inhoud, duur, studielast en tijdstip van afsluiting opgenomen in de periodeplanner en/of het PTA.

Ook is in de periodeplanners nadere informatie te vinden over het profielwerkstuk en andere examenprogrammaonderdelen.

De periodeplanners vormen een onderdeel van het PTA en behoren als zodanig tot het examendossier van de kandidaat.

Examenreglement

In het examenreglement is algemene, vakoverstijgende informatie te vinden met betrekking tot het schoolexamen. Het betreft afname van en deelname aan de schoolexamens, alsmede informatie over onregelmatigheden, inhaaltoetsen, herkansingsregeling, beoordeling en cijfergeving, bewaren en afsluiting van het schoolexamen.

Programmaonderdelen anders dan examenvakken

Het vak levensbeschouwing is voor iedere kandidaat verplicht conform de richtlijnen van het bestuur. De beschikbare studielast in het vrije deel bedraagt 60 slu voor het vwo. Het vak levensbeschouwing wordt met een beoordeling afgesloten die meetelt bij de overgang.

Loopbaanoriëntatie is voor elke kandidaat een verplicht programmaonderdeel. De studielast bedraagt in het vrije deel 40 slu voor het vwo.

Modules: andere programmaonderdelen die een kandidaat volgt hebben minimaal een normatieve studielast van 40 slu.

Modules dragen bij aan verbreding en verdieping van de kennis en ontwikkeling van een kandidaat. Deze programmaonderdelen moeten "naar behoren" zijn afgerond.

Het Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk heeft betrekking op minstens één van de vakken van het totale pakket van de kandidaat. Het betreffende vak moet, op het vwo, een omvang van minimaal 440 slu hebben.

In het examenbesluit staat beschreven dat het mogelijk is meerdere vakken bij het profielwerkstuk te betrekken. Wanneer een taal deel uit maakt van één der vakken van het profielwerkstuk is het niet voldoende dat het profielwerkstuk in de desbetreffende taal gepresenteerd wordt. Het profielwerkstuk heeft een studielast van 80 slu. De werkzaamheden voor het profielwerkstuk worden in het voorlaatste examenjaar gestart en in het laatste examenjaar rondt de kandidaat het profielwerkstuk af.

Het profielwerkstuk is een middel om in diverse vakken opgedane kennis, inzicht en vaardigheden op een hoog niveau te integreren. Er wordt ook wel gezegd dat de kandidaat met het maken van een profielwerkstuk in feite zijn 'meesterproef' aflegt, waardoor hij laat zien dat hij het profiel beheerst.

Bij het profielwerkstuk wordt het doorlopen proces door de leerling gedocumenteerd (onderwerpskeuze, vraagstelling, verrichte werkzaamheden, geraadpleegde bronnen en dergelijke). Zowel het proces als het geleverde product worden beoordeeld.

Voor de beoordeling van het profielwerkstuk wordt gebruik gemaakt van beoordelingscriteria die vooraf aan de leerling bekend gemaakt zijn. Hierin staat ook aangegeven op welk tijdstip het profielwerkstuk moet zijn afgerond. De beoordeling vindt plaats door één van de docenten van de vakken die bij het profielwerkstuk zijn betrokken. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Het behaalde resultaat telt mee bij de bepaling van het zogenaamde 'combinatiecijfer'. Resultaten van de schoolexamenonderdelen, dus ook die van het profielwerkstuk, dienen uiterlijk vijf schooldagen voor aanvang van het centraal examen bij de inspectie gemeld te worden.

Praktische opdrachten

Praktische opdrachten kunnen verspreid over enkele dagen of weken uitgevoerd worden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de opdracht (een literatuuronderzoek, technisch ontwerp, creatief ontwerp, etc.) en de presentatievorm (geschreven verslag, mondelinge presentatie, etc). De praktische opdrachten kunnen daarnaast ook worden beschouwd als een voorbereiding op het profielwerkstuk, waarin immers om toepassing wordt gevraagd van een groot aantal in het onderwijs opgedane kennis, vaardigheden en inzichten.

Voorbeelden van typen praktische opdrachten die in de examenprogramma's van de diverse vakken genoemd staan:

- het verkennen, aanpakken en oplossen van een probleemsituatie uit de praktijk van een beroep of van het dagelijks leven;
- het verrichten van een literatuurstudie;
- het doen van een natuurwetenschappelijk onderzoek;
- het maken van een technisch ontwerp;
- het maken van een creatief ontwerp;
- het omgaan met informatie ten behoeve van meningsvorming;
- het uitvoeren van een opdracht waarbij informatie- en communicatietechnologie (ICT) functioneel moet worden gebruikt;
- een andersoortige opdracht.

De presentatie van het verrichte werk vindt op één van de volgende wijzen plaats:

- een geschreven verslag (onderzoeksverslag, verhalend verslag, recensie, verslag van een enquête of weergave van een interview);
- een essay of artikel (uiteenzetting, beschouwing of betoog);
- een mondelinge voordracht (uiteenzetting, beschouwing of betoog, forumdiscussie);
- een reeks stellingen met onderbouwing;
- een posterpresentatie met toelichting;
- een presentatie met gebruik van media (audio, video, ICT).

Voor de beoordeling van de praktische opdrachten wordt gebruik gemaakt van beoordelingscriteria die vooraf aan de kandidaat bekend gemaakt zijn. Bij praktische opdrachten wordt, voor zover relevant, het doorlopen proces door de kandidaat gedocumenteerd (onderwerpskeuze, vraagstelling, verrichte werkzaamheden, geraadpleegde hulpbronnen en dergelijke). Dit kan in de beoordeling betrokken worden.

In het PTA staat per vak het aantal praktische opdrachten en de weging van de praktische opdracht(en) aangegeven.

Literatuur

Voor literatuur wordt geen afzonderlijk cijfer toegekend. De cijfers voor literatuuronderdelen wegen mee bij de berekening van een eindcijfer voor de verschillende talen.

Het combinatiecijfer

Een aantal onderdelen en vakken maakt deel uit van het zogenaamde combinatiecijfer. Het combinatiecijfer (vwo) bestaat uit het rekenkundig gemiddelde van het afgeronde eindcijfer voor het vak maatschappijleer en het afgeronde eindcijfer voor het profielwerkstuk. De vermelde eindcijfers voor deze onderdelen worden gemiddeld, vervolgens wordt het gemiddelde afgerond op het nabij liggende gehele getal (6,45 wordt 6 en 6,50 wordt 7).

De eindcijfers van de onderdelen die deel uit maken van het combinatiecijfer staan ook apart op de cijferlijst vermeld.

Informatie- en communicatie technologie (ICT)

Bij alle vakken worden, op het gebied van ICT de volgende eisen gesteld:

De kandidaat kan bij het examineren gebruik maken van de volgende toepassingen van informatie- en communicatie technologie (ICT):

- raadplegen van (hyper) teksten, gegevens, beeld en geluid in (multimediale) bestanden, gegevensbanken en informatiesystemen met behulp van een computer (netwerk);
- geautomatiseerde zoeksystemen in bibliotheek en mediatheek;
- telecommunicatie, zoals e-mail, discussie- en nieuwsgroepen;
- tekstverwerking;
- rekenmachine of grafische rekenmachine;
- wiskundige bewerkingen;
- spreadsheets, modellen en simulaties;
- verwerking en beheer van gegevens in gegevensbanken en informatiesystemen;
- maken van (multimediale) presentaties.

Rapport- en overgangscijfer

Het cijfer voor de rapportages, de rapporten en de overgang wordt feitelijk per schooljaar door de sectie zelf bepaald. De manier waarop deze cijfers tot stand komen wordt, in grote lijnen, liefst vooraf aan de leerlingen bekend gemaakt.

Het cijfer voor de rapportages, de rapporten of de overgang is het gewogen gemiddelde van de resultaten behaald in een bepaalde periode of gedurende het gehele leerjaar. Zowel toetsen die meetellen voor het schoolexamen als overhoringen, toetsen, proefwerken en onderdelen die niet meetellen voor het schoolexamen kunnen deel uit maken van het rapportage-, rapport- of overgangscijfer van 4-vwo.

Bij de bepaling van deze cijfers kunnen bepaalde vakonderdelen een ander gewicht hebben als bij de bepaling van het eindcijfer voor het schoolexamen.

Bevorderingcriteria

Een leerling wordt bevorderd naar havo-leerjaar 5, vwo-leerjaar 5, of vwo-leerjaar 6 als de leerling heeft voldaan aan de onderstaande normen.

onvoldoendes	compensatiepunten
geen	-
1 x 5	alle andere cijfers 6 of hoger
2 x 5	2 pnt bij de examenvakken
1 x 4	2 pnt bij de examenvakken
1 x 5 & 1 x 4	3 pnt bij de examenvakken
rekenen	in bespreking

Opmerkingen:

1. een 7 levert 1 compensatiepunt op, een 8 twee en een 9 drie compensatiepunten
2. de leerling kan pas dan bevorderd worden als het volledige schoolprogramma en het volledige examenprogramma van het betreffende schooljaar zijn afgelegd
3. alle handelingsdelen *naar behoren* zijn afgelegd
4. van de cijfers van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde dienen tenminste twee eindcijfers 6 of hoger te zijn, en geen cijfer voor een van deze vakken dat lager is dan 5.
5. voor leerlingen die geen wiskunde volgen in de havo bovenbouw geldt dat voor de vakken Nederlands en Engels minimaal één vak afgesloten te zijn met een 6 of hoger, terwijl het andere vak met minimaal een 5 wordt afgesloten
6. ckv en lo zijn minimaal beoordeeld als "voldoende" of "goed"
7. indien lb wordt afgesloten met een onvoldoende telt het vak mee als extra examenvak
8. het eindcijfer voor maatschappijleer dat wordt afgesloten in 4 vwo telt mee als combinatiecijfer bij het bepalen van het bevorderingsbesluit naar 5 vwo, danwel 6 vwo.
9. voor "Rekenen" moet de leerling minimaal een voldoende of hoger hebben gescoord. Indien dit niet het geval is, wordt de leerling in bespreking genomen ongeacht de andere resultaten.

Programma van toetsing en afsluiting per vak

In het hierna volgende deel is per vak het programma van toetsing en afsluiting opgenomen. Voor zover mogelijk staat hierin informatie over het aantal toetsen en praktische opdrachten. Verder bevat het PTA per vak gegevens over de periode van afname, het soort toets, inhoud, duur van de toets, wegingsfactor en herkansbaarheid.

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Vaardigheden

Domein D Gebieden

Domein B Wereld

Domein E Leefomgeving

Domein C Aarde

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de (sub)domeinen A1, B1, C1, D1, E1.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Schoolexamens

4V 18/19		stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE 1: H1 Wereldbeeld		50	6	nee	
trap 2	SE 2: H2 Klimaat		50	6	nee	
trap 3	SE 3: H3 Zuid-Amerika		50	6	ja	
trap 4	SE 4: H4 Wateroverlast		50	6	nee	
5V 19/20		stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE 5: H1 Globalisering		50	8	nee	
trap 2	SE 6: H2 Endogene en Exogene processen		50	8	ja	
trap 3	SE 7: H3 Zuid-Amerika		50	8	nee	
trap 4	SE 8: H4 Stedelijke gebieden		50	8	ja	
6V 20/21		stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE 9: H1 Wereld + herhaling H4 Wereld		100	10	ja	
trap 2	SE 10: H2 Landschapszones + herhaling H5 Aarde		100	10	nee	
trap 3	SE 11: H3 Middellandse zeegebied + alle stof		100	12	nee	

Praktische opdrachten

4V 18/19		stofomschrijving	gewicht	her	cijfer
periode 1-4	PO 1 deadline inleveren voor trap 4		7		
5V 19/20		stofomschrijving	gewicht	her	cijfer
periode 1-4	PO 2 deadline inleveren voor trap 4		7		
6V 20/21		stofomschrijving	gewicht	her	cijfer
periode 1-3	PO 3 deadline inleveren trap 3		8		

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het Centraal examen en het Schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Vaardigheden

Domein B Van persoon naar rechtspersoon

Domein C Interne organisatie en personeelsbeleid

Domein D Investeren en financieren

Domein E Marketing

Domein F Financieel beheer

Domein G Verslaggeving

Domein H Keuzeonderwerpen.

Het Centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen A, B, C, D, E, F en G.

De CEVO kan bepalen, dat het Centraal examen ten dele betrekking heeft op andere subdomeinen, mits de subdomeinen van het Centraal examen tezamen dezelfde studielast hebben.

De CEVO maakt indien nodig een specificatie bekend van de examenstof van het Centraal examen.

Het Schoolexamen

Het Schoolexamen heeft betrekking op domeinen A, B, C, D, E, F, G en H.

Proefwerken/Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Proefwerk 'Financiële Zelfredzaamheid' t/m H 3	50	-	nvt	
trap 2	SE lesbrief 'Financiële Zelfredzaamheid'	50	5	ja	
trap 3	Proefwerk 'Bedrijf starten' zover als behandeld	50	-	nvt	
trap 4	SE 'Bedrijf starten'	50	5	ja	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE lesbrieven 'Marktverovering' + 'Investeren'	50	5	ja	
trap 2	SE lesbrief 'Boekhoudmodule'	50	2	nee	
trap 3	SE lesbrief 'Personeel en Interne organisatie'	50	3	nee	
trap 4	SE lesbrieven 'Financiële Zelfredzaamheid' + 'Bedrijf starten'	100	20	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 2	SE lesbrief 'Financiële Verslaggeving' + 'Bedrijf starten'	100	20	ja	
trap 3	SE lesbrieven 'Financiële Verslaggeving' + 'Dienstenonderneming' + 'Financiële Zelfredzaamheid'	100	20	nee	

Praktische opdrachten

4V 18/19	stofomschrijving	min	gewicht	her	cijfer
periode 1	PO-1 Ondernem het zelf (OHZ)		5	nee	
5V 19/20	stofomschrijving		gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 4	PO-2 Ondernem het zelf (OHZ)		5	nee	
	PO-3 Deelopdrachten		5	nee	
6V 20/21	stofomschrijving		gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 3	PO-4 Deelopdrachten		5	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Vaardigheden
 Domein B Zelfregulatie
 Domein C Zelforganisatie

Domein D Interactie
 Domein E Reproductie
 Domein F Evolutie

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de subdomeinen B1, B2, B3, B4, B5, B8, C1, C3, D1, D2, D5, E3, F1 en F2, in combinatie met de vaardigheden uit domein A.

Het CvE kan bepalen dat het centraal examen ten dele betrekking heeft op andere subdomeinen, mits de subdomeinen van het centraal examen tezamen dezelfde studielast hebben als de in de vorige zin genoemde.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meerdere domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen die per kandidaat kunnen verschillen.

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Nectar V4, H2 + H3	50	2	ja	
trap 2	Nectar V4, H1 + H4	50	2	nee	
trap 3	Nectar V4, H6 + H8	50	2	nee	
trap 4	Nectar V4, H5 + H7	50	2	nee	

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Nectar V5, H9 + H12	50	4	ja	
trap 2	Nectar V5, H12 + H11 + H10 + herhaling H3	50	4	ja	
trap 3	Nectar V5, H10 + H13 + H14	50	4	ja	
trap 4	Nectar V5, H14 + H15 + H16	50	4	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Nectar V6, H17 + H18 + herhaling H6 + H8	100	5	ja	
trap 2	Nectar V6, H19 + H20 + herhaling H2	100	6	ja	
trap 3	Nectar V6, H20 + H21 + H22 + herhaling H7	100	5	nee	

Praktische opdrachten

4V 18/19	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 4	Practicumtoets domein A: vaardigheden	4	5	nee	

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 4	Practicumtoets domein A: vaardigheden	4	5	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Bewegen

Domein C Bewegen en regelen

Domein D Bewegen en gezondheid

Domein E Bewegen en samenleving.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op de domeinen A tot en met E, (met dien verstande dat de eindtermen uit de domeinen A en C, D en E in beginsel in samenhang met domein B aan de orde komen), en indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Schoolexamens Theorie

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE-1 Leren Lesgeven	50	4	nee	
trap 2	SE-2 Gezonde leefstijl, EHBO(S)O en bewegingsapparaat	50	4	ja	
trap 4	SE-3 Voeding + Bewegen & Samenleving	50	4	ja	

Schoolexamens Praktijk

4V 18/19	stofomschrijving	gewicht	her	cijfer
periode 1	PO-1 Softbal	0	nee	
periode 2	PO-2 Judo	4	nee	
	PO-3 Warming up geven (in tweetallen)	4	nee	
periode 3	PO-4 Organisatie toernooi	0	nee	
	PO-5 Leren lesgeven "eigen" sport / micro teaching	0	nee	
periode 4	PO-6 Lesgeven klas 1 of klas 2	4	nee	
	PO-7 Rugby	0	nee	

Schoolexamens Theorie

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE-4 Trainingsleer	50	8	ja	
trap 4	SE-5 Action Type, Trainingsleer en Bewegen & Samenleving	50	6	ja	
	SE-6 Betoog / debatteren	50	6	nee	

Schoolexamens Praktijk

5V 19/20	stofomschrijving	gewicht	her	cijfer
periode 1	PO-8 Trainingsschema	4	nee	
	PO-9 Bewegingsanalyse (atletiek)	6	nee	
	PO-10 Atletiek springen	3	nee	
	PO-11 Atletiek werpen	3	nee	
periode 2	PO-12 Organisatie DEMO	6	nee	
	PO-13 Demo Springen	4	nee	
	PO-14 Demo Dansen	4	nee	
periode 3	PO-15 Freerunnen	4	nee	
periode 4	PO-16 Organisatie basisschool activiteit	6	nee	

6V 20/21	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 1	SE-7 Sportevent		8		
periode 2	SE-8 Onderzoek		8		

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Culturele activiteiten

Domein B Kennis van kunst en cultuur

Domein C Praktische activiteiten

Domein D Reflectie.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op de domeinen A tot en met D, en indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

De examenstof

Domein A: Culturele activiteiten

1. De kandidaat heeft actief deelgenomen aan tenminste 8 culturele activiteiten.

De culturele activiteiten zijn gespreid naar de verschillende kunstdisciplines in beeldende kunst en vormgeving, dans, drama, literatuur en muziek.

Domein B: Kennis van kunst en cultuur

2. De kandidaat kan vorm, inhoud, functie en historische achtergronden aangeven van kunstuitingen en daarbij ingaan op:

- onderlinge relaties tussen deze aspecten;
- relaties tussen kunstdisciplines;
- invloeden die (sub)culturen op elkaar kunnen hebben.

Domein C: Praktische activiteiten

3. De kandidaat heeft actief deelgenomen aan praktische activiteiten gericht op het maken van een eigen werkstuk of productie binnen een of meer kunstdisciplines.

Domein D: Reflectie

4. De kandidaat kan met betrekking tot de culturele activiteiten:

- verslag doen van zijn ervaringen, interpretaties en waarderingen;
- deze toelichten onder verwijzing naar vorm, inhoud, functie en historische achtergronden;
- deze koppelen aan ervaringen met praktische activiteiten;
- aan de hand daarvan reflecteren op zijn keuzen en zijn ervaringen.

Praktische opdrachten en activiteiten

5V 19/20		stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	CA-1 + CA-2 + PO-1 + kunsta autobiografie			2 / 2 / 2 / 1	ja	
periode 2	CA-3 + CA-4 + PO-2 + PO-3			2 / 2 / 2 / 2	nee	
periode 3	CA-5 + PO-4			2 / 2	nee	
periode 4	CA-6 + PO-5			2 / 2	nee	
6V 20/21		stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	CA-7 + CA-8 + PO-5			2 / 2 / 2	nee	
periode 2	reflectieverslag + presentatie kunst dossier			2 / 2	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Leesvaardigheid	Domein D Schrijfvaardigheid
Domein B Kijk-en luistervaardigheid	Domein E Literatuur
Domein C Gespreksvaardigheid	Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op domein A. De CEVO maakt een specificatie bekend van de examenstof van het centraal examen, waaronder in elk geval het niveau in termen van het Europees Referentiekader wordt vastgesteld.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	Idioom	30	2	nvt	
trap 1	Leesvaardigheid	50	3	nvt	
trap 2	Spreekvaardigheid	20	3	nvt	
periode 3	Grammatica	30	2	nvt	
trap 3	Spreekvaardigheid + schrijfvaardigheid (tijdcapsule)	20	4	nvt	
periode 4	Idioom	30	2	nvt	
trap 4	Kijk- en luistervaardigheid	60	4	nvt	
	Leesvaardigheid	50	4	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	Idioom 1	30	2	nee	
trap 1	Schrijfvaardigheid 1	75	3	ja	
periode 2	Idioom 2	30	2	nee	
trap 2	Leesvaardigheid 1	50	3	nee	
periode 3	Grammatica 1	30	2	nee	
trap 3	Kijk- en luistervaardigheid 1	60	3	ja	
trap 4	Spreekvaardigheid 1	20	3	ja	
	Literatuur 1 (DDR)	50	3	nee	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Schrijfvaardigheid 2 (opstel)	100	6	ja	
	Oriëntatietoets Examenbundel	75	0	nee	
periode 2	Spreekvaardigheid 2: <i>die Talkshow</i>	15	5	nee	
trap 2	Literatuur 2 (algemene literatuurgeschiedenis)	50	6	ja	
trap 3	Kijk- en luistervaardigheid 2	60	6	nee	
	Spreekvaardigheid 3	20	6	nee	

Handelingsdelen*

4V 18/19	stofomschrijving	V5 19/20	stofomschrijving	V6 20/21	stofomschrijving
periode 1	KL 1	periode 1	KL 3	periode 1	Boek 3
periode 2	PO 1	periode 2	Boek 2	periode 2	PO 3
periode 3	Boek 1	periode 3	KL 4	periode 3	KL 5
periode 4	KL 2	periode 4	PO 2		

* **Beloningssysteem handelingsdelen:** in 4-vwo, 5-vwo en 6-vwo kan voor zowel het luister- als leesdossier 0,5 ophoging verdiend worden bij een zelf te kiezen proefwerk/SE. Nadere uitleg via de docent.

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Vaardigheden	Domein G	Concept risico en informatie
Domein B	Concept schaarste	Domein H	Concept welvaart en groei
Domein C	Concept ruil	Domein I	Concept goede tijden, slechte tijden
Domein D	Concept markt	Domein J	Onderzoek en experiment
Domein E	Concept ruilen over de tijd	Domein K	Keuzeonderwerpen
Domein F	Concept samenwerken en onderhandelen		

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen D, E, F, G, H en I, in combinatie met domein A.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op alle domeinen, de verplichte contexten en de keuzeonderwerpen:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Levensloop H1-H2-H4 + Ongelijkheid	50	10	nvt	
trap 2	Levensloop helemaal + Reconomie H2-H3	50	10	nvt	
trap 3	Experimenten Levensloop + Monetaire Zaken	200	10	nvt	
trap 4	Economische Modellen + Arbeid	50	10	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE Levensloop + Ongelijkheid	50	10	nee	
trap 2	SE Vraag en Aanbod	50	10	ja	
trap 3	SE Marktgedrag	50	10	nee	
trap 4	SE Mobiliteit	50	10	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE Vraag en Aanbod + Marktgedrag + Mobiliteit	50	10	nee	
trap 2	SE Economische Crisis + Levensloop	100	15	ja	
trap 3	SE Wereldeconomie	50	15	nee	

Praktische opdrachten

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 1	PO-1 Experiment Gedragseconomie		10	nee	
periode 3	PO-2 Experiment Markt		10	nee	

Engels (vwo) 2018-2021

(400 sln)

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Leesvaardigheid	Domein D	Schrijfvaardigheid
Domein B	Kijk-en luistervaardigheid	Domein E	Literatuur
Domein C	Gespreksvaardigheid	Domein F	Oriëntatie op studie en beroep.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op domein A. De CEVO maakt een specificatie bekend van de examenstof van het centraal examen, waaronder in elk geval het niveau in termen van het Europees Referentiekader wordt vastgesteld.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Grammatica en woordjes	50	2	nee	
trap 2	Schrijfvaardigheid	50	2	nee	
periode 3	Spreekvaardigheid	25	1	nee	
trap 3	Leesvaardigheid	50	2	nee	
periode 4	Literatuur	50	1	nee	
	Boektoets 1+ 2	50	2	nee	
trap 4	Luistervaardigheid	60	1	nee	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Leesvaardigheid	50	2	nee	
periode 2	Spreekvaardigheid	25	2	nee	
trap 2	Grammatica en woordjes	50	2	ja	
trap 3	Literatuur	50	3	nee	
	Luistervaardigheid	60	2	ja	
periode 4	Boektoets 3 + 4	50	3	nee	
trap 4	Schrijfvaardigheid	80	2	nee	

6V 20/21	Stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Literatuur	80	4	nee	
trap 2	Spreekvaardigheid	25	5	nee	
	Schrijfvaardigheid	80	5	ja	
periode 3	Boektoets boek 5 + 6	50	3	nee	
trap 3	Leesvaardigheid	50	4	nee	
	Luistervaardigheid	60	3	nee	

Handelingsdelen

4V 18/19	stofomschrijving	5V 19/20	stofomschrijving	6V 20/21	stofomschrijving
periode 1	Boek 1 + logboek	periode 1	Logboek Boek 3	periode 1	Logboek Boek 5
periode 2	Boek 2 + logboek	periode 2	Logboek Boek 4	periode 2	Logboek Boek 6

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Leesvaardigheid	Domein D	Schrijfvaardigheid
Domein B	Kijk-en luistervaardigheid	Domein E	Literatuur
Domein C	Gespreksvaardigheid	Domein F	Oriëntatie op studie en beroep.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op domein A.

De CEVO maakt een specificatie bekend van de examenstof van het centraal examen, waaronder in elk geval het niveau in termen van het Europees Referentiekader wordt vastgesteld.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
trap 1	Spreekvaardigheid (presentatie)	50	2	nee	
periode 2	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
trap 2	Kijk-/Luistervaardigheid	75	2	nee	
periode 3	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
trap 3	Schrijfvaardigheid	50	2	nee	
periode 4	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
	SO: vocabulaire en grammaire	50	1	nee	
trap 4	Leesvaardigheid (MC 33% vmbo / 66% havo)	50	2	nee	

- Rapportcijfer cumulatief, dus aan het eind jaarcijfer.

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	Algemene vaardigheden 1	50	1	nee	
trap 1	Kijk-/Luistertoets (CITO KLT H5)	75	3	ja	
periode 2	Algemene vaardigheden 2	50	1	nee	
trap 2	Schrijftoets 1	100	3	ja	
periode 3	Algemene vaardigheden 3	50	1	nee	
trap 3	Spreektoets 1 (dialoog)	20	3	ja	
periode 4	Algemene vaardigheden 4 + GR I en III U5	50	1	nee	
trap 4	Leestoets 2 (MC examentekst 50% H5 / 50% V6)	100	3	ja	
6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Literatuurtoets 1	100	5	ja	
trap 2	Spreektoets 2 (monoloog)	20	5	ja	
trap 3	Schrijftoets 2	100	5	nee	
	Kijk-/luistertoets 2	100	5	nee	

Handelingsdeel

4V 18/19	stofomschrijving	V5 19/20	V6 20/21
periode 3	KLV Franse film	periode 1	KLV Franse film
periode 4	Boek 1 (begeleid)	periode 3	Boek 2
			periode 1
			periode 2
			KLV Franse film
			Boek 3

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Vaardigheden

Domein D Kennisleer

Domein B Wijsgerige antropologie

Domein E Wetenschapsfilosofie.

Domein C Ethiek

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op een door de CEVO vastgesteld onderwerp dat gerelateerd is aan een van de domeinen B, C, D of E als hoofddomein, waarbij een of meer andere domeinen betrokken kunnen zijn, en de subdomeinen 1. van de domeinen B, C, D en E, die zowel afzonderlijk als in relatie met het onderwerp kunnen worden geëxamineerd.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Inleiding "Wat is filosofie?" & Logica	50	5	nee	
trap 2	Nog nader in te vullen filosofisch thema	50	5	nee	
trap 4	Ethiek	100	5	nee	
4V 18/19	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 3	Praktische opdracht: film- of serieanalyse	15	5	nee	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Wijsgerige antropologie	50	10	ja	
trap 2	Kennisleer	100	10	nee	
trap 4	Wetenschapsfilosofie	50	10	ja	
6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Nader te bepalen	100	10	nee	
trap 2	Nader te bepalen	100	20	ja	
trap 3	Nader te bepalen	100	20	nee	

Praktische opdrachten

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
trap 3	Filosofisch thema / onderzoeksopdracht	15	10	nee	
6V 20/21					
trap 2	Praktische opdracht: Nader te bepalen eindexamenonderwerp in de dagelijkse praktijk	15	10	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Historisch besef	Domein D Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie
Domein B Oriëntatiekennis	Domein E Oriëntatie op studie en beroep.
Domein C Thema's	

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen A en B.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op de domeinen A en:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft. Dit betekent dat domein B, oriëntatiekennis, deel mag uitmaken van het schoolexamen.
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	PW: Prehistorie t/m Middeleeuwen (tijdvak 1 t/m 4)	50	1 prw	nvt	
trap 2	PW: Vroegmoderne Tijd (tijdvak 5, 6 + 7)	50	1 prw	nvt	
trap 3	PO Onderzoeksvaardigheden i.c.m. gedocumenteerd schrijven	-	-	nee	

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 4	SE: HC Republiek + staatsinrichting (schoolexamen)	50	8	ja	

Schoolexamen

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE: historisch (en maatschappelijk) relevant thema	50	8	nee	
trap 2	SE: Nieuw(st)e tijd (tijdvak 8 + 9 + 10) deel I	50	8	ja	
trap 3	PO (tijdvak 8, 9 + 10)	-	-	nee	
trap 4	SE: Nieuw(st)e tijd (tijdvak 8 + 9 + 10) deel II	50	8	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE: historisch (en maatschappelijk) relevant thema	50	8	nee	
trap 2	SE: HC Duitsland en Koude Oorlog	50	8	ja	
trap 3	SE: Hc Republiek en Verlichting	50	8	nee	

Praktische opdrachten

4V 18/19	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 3	Historisch onderzoek		7	nee	

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 3	Wetenschappelijk artikel – verleden in internationale context		7	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Reflectie op klassieke teksten	Domein C	Zelfstandige oordeelsvorming
Domein B	Reflectie op relaties tussen de antieke cultuur en de latere Europese cultuur	Domein D	Oriëntatie op studie en beroep
		Domein E	Informatievaardigheden.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen A, B (voorzover dat mogelijk is, gelet op het karakter van het centraal examen) en C. Het centraal examen heeft betrekking op een thema en/of genre aan de hand van authentieke teksten van een of meer auteurs en van vertaalde teksten.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

de domeinen A, B, C, D en E. Deze domeinen komen aan de orde aan de hand van een selectie van tenminste 30 pagina's (Oxford Classical Text) Griekse teksten. Deze selectie bevat teksten van tenminste twee genres uit Grieks proza en Griekse poëzie. Deze bevat geen teksten van de auteur(s) die voor het centraal examen zijn vastgesteld, tenzij deze teksten behoren tot een ander genre en thema.

Daarnaast komen deze domeinen aan de orde aan de hand van:

- een selectie van tenminste 45 pagina's klassieke, vertaalde teksten;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: toetsing van het vertalen van één of meer ongeziene passages;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: stof van het centraal examen naast de hierboven vermelde stof voor het schoolexamen;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die eventueel per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Pallas II	50	--	nvt	
trap 2	Pallas II	50	--	nvt	
trap 3	Pallas II	50	--	nvt	

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 4	Pallas III: selectie; pensum en vertaling en PO	100	2	ja	

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Pallas III: selectie; pensum en vertaling	100	4	ja	
periode 2	PO-1		2	nee	
trap 2	Pallas III: selectie; pensum en vertaling	100	4	nee	
trap 3	Pallas III: selectie; pensum en vertaling	100	4	ja	
periode 4	PO-2		2	nee	
trap 4	Pallas III: selectie; pensum en vertaling	100	4	nee	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Euripides (Bacchae); pensum en vertaling	100	4	ja	
trap 2	Euripides (Bacchae); pensum en vertaling	100	4	nee	
trap 3	Euripides (Bacchae); pensum en vertaling	150	4	nee	

Levensbeschouwing (vwo) 2018-2021

(60 sln)

Het programma bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ethiek
- Keuzeonderwerp: thema uit "zin in zin"

Het overgangscijfer

Het overgangscijfer wordt gevormd uit de volgende onderdelen:

Toetsen

4V 18/19	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 1	Instaptoets	10	4	nee	
periode 2	Toets	15	8	ja	
periode 3	Toets		8	ja	

Praktische opdracht

4V 18/19	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 4	praktische opdracht	15	5	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Vaardigheden

Domein B Bewegen

Domein C Bewegen en regelen

Domein D Bewegen en gezondheid

Domein E Bewegen en samenleving.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op de domeinen A tot en met E, (met dien verstande dat de eindtermen uit de domeinen A en C, D en E slechts aan de orde komen samen met de praktische bewegingsactiviteiten genoemd in domein B), en indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

De studielast voor de havo is 120 uur, voor het vwo 160 uur. De studielasturen worden volledig als contacttijd ingevuld. LO kent alleen een schoolexamen en wordt afgesloten met de kwalificatie V (voldoende) of G (goed). Deze kwalificatie is een voorwaarde voor het diploma

De examenstof

Domein A: Vaardigheden

1. De kandidaat kan op verantwoorde en perspectiefrijke wijze en met plezier in bewegende en regelende rollen deelnemen aan de bewegingscultuur, en kan aangeven in hoeverre hij daaraan -ook in de toekomst- kan en wil deelnemen.

Domein B: Bewegen

2. De kandidaat kan deelnemen aan een variëteit aan bewegingsactiviteiten, waarbij het gaat om:
  - verbreding (leren van nieuwe activiteiten) en verdieping (qua niveau, taken en contexten) van bewegingsactiviteiten die in de basisvorming zijn aangeboden;
  - in elk geval uit het activiteitengebied spelen een slag- en loopspel, twee doelspelen en een terugslagspel, bij voorkeur door de kandidaat te kiezen;
  - minimaal twee door de kandidaat te kiezen bewegingsactiviteiten uit een door de school gedaan aanbod voor de activiteitengebieden turnen, atletiek, bewegen op muziek en zelfverdediging;
  - minimaal drie door de kandidaat te kiezen en voor de kandidaat nieuwe bewegingsactiviteiten die bij voorkeur niet tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden behoren.

Domein C: Bewegen en regelen

3. De kandidaat kan (samen met anderen) ondersteunende en leidinggevende rollen in bewegingssituaties vervullen, waarbij het gaat om:
  - bewegingssituaties inrichten, op gang brengen en op gang houden;
  - minimaal twee door de leerling te kiezen rollen van instructeur, coach/begeleider, scheidsrechter/jurylid en organisator.

Domein D: Bewegen en gezondheid

4. De kandidaat kan op basis van eigen ervaring met en inzicht in de betekenis van sport en bewegen voor de (beleving van) gezondheid in brede zin verantwoord omgaan met belasting en risico's in bewegingssituaties, en een trainingsprogramma opstellen dat past bij de eigen mogelijkheden.

Domein E: Bewegen en samenleving

5. De kandidaat kan op grond van inzicht in de kenmerken van het aanbod en in de eigen wensen en mogelijkheden ten aanzien van sportdeelname een bewuste keuze maken uit het aanbod aan sport en bewegen in de samenleving.

Een leerling heeft het vak LO **voldoende (V)** afgesloten als hij/zij m.b.t. de lessen LO aan de volgende voorwaarden heeft voldaan:

1. **Aanwezig**

Omdat de studielast uren volledig als contacttijd worden ingevuld, moet de leerling **alle** lessen LO volgen. Gemiste lessen kunnen in overleg met de docent LO ingehaald worden. De leerling neemt hiervoor het initiatief. In trap 2 en trap 5 organiseert de sectie LO een gemeenschappelijk inhaalmoment. Voor heel bijzondere gevallen overlegt de sectie LO met de afdeling.

2. **Actief**

Bewegen staat centraal in de lessen LO. Alle eindtermen worden in combinatie met bewegen aangeboden. De leerling moet **actief** aan de lessen LO hebben deelgenomen. Als een leerling door omstandigheden niet het normale lesprogramma kon volgen heeft hij/zij een aangepast programma gevolgd of is in een andere rol (helper, scheidsrechter) actief geweest tijdens de les LO.

3. **Aandacht**

De leerling heeft in de lessen LO laten zien de opdrachten met voldoende concentratie te kunnen uitvoeren. De leerling heeft zijn/haar best gedaan om zichzelf met betrekking tot de bewegingsvaardigheden te verbeteren.

4. **Aanpassen.**

De leerling heeft laten zien, dat hij/zij zich kan aanpassen aan andere leerlingen, kan samen werken en samen spelen zodat veiligheid, sfeer en kwaliteit verzekerd zijn.

De leerling heeft het vak LO **goed (G)** afgesloten als naast bovenstaande voorwaarden op de volgende onderdelen een **goed niveau** is behaald.

Atletiek

Op **6** onderdelen moet de leerling **gemiddeld G** (goed) halen. (zie normen atletiek) Een V (voldoende) op een onderdeel kan met een ZG (zeer goed) op een van de andere onderdelen gecompenseerd worden.

1. Sprint	5. Kogelstoten / Discus
2. Duurloop	6. Hoogspringen
3. Shuttle run	7. Verspringen
4. Speerwerpen	8. 800 meter

Turnen

Op **3** onderdelen moet de leerling **gemiddeld G** (goed) halen. Een V (voldoende) onderdeel mag gecompenseerd worden door een ZG (zeer goed) op een ander onderdeel of gecompenseerd met een vergelijkbaar onderdeel.

1. Mat Tumbling	3. Trampoline
2. Rekstok	4. Ringen / Trapeze

Spel

Van **5** spelen moet de leerling de **basistechnieken** op een **goed niveau beheersen**. De leerling kent de **basisregels** van het spel en kan het spel **samen met anderen** op een **goed niveau spelen**. Gemiddeld moet de leerling een goed (**G**) niveau halen. Als in een spel een V (voldoende) behaald wordt, mag dat gecompenseerd worden door een ZG (zeer goed) in een ander spel.

1. Softbal	5. Volleybal
2. Voetbal	6. Badminton
3. Hockey	7. Handbal
4. Basketbal	

Overige

Op **4** onderdelen moet de leerling **gemiddeld G** (goed) halen. Een V (voldoende) onderdeel mag gecompenseerd worden door een ZG (zeer goed) op een ander onderdeel of gecompenseerd met een ander onderdeel.

1. Bewegen op muziek	4. Klimmen
2. Zelfverdediging	5. Ropeskipping
3. Acrogym	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Reflectie op klassieke teksten	Domein C	Zelfstandige oordeelsvorming
Domein B	Reflectie op relaties tussen de antieke cultuur en de latere Europese cultuur	Domein D	Oriëntatie op studie en beroep
		Domein E	Informatievaardigheden.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen A, B (voorzover dat mogelijk is, gelet op het karakter van het centraal examen) en C. Het centraal examen heeft betrekking op een thema en/of genre aan de hand van authentieke teksten van een of meer auteurs en van vertaalde teksten.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

de domeinen A, B, C, D en E. Deze domeinen komen aan de orde aan de hand van een selectie van tenminste 30 pagina's (Oxford Classical Text) Latijnse teksten. Deze selectie bevat teksten van tenminste twee genres uit Latijns proza en Latijnse poëzie. Deze bevat geen teksten van de auteur(s) die voor het centraal examen zijn vastgesteld, tenzij deze teksten behoren tot een ander genre en thema.

Daarnaast komen deze domeinen aan de orde aan de hand van:

- een selectie van tenminste 45 pagina's klassieke, vertaalde teksten;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: toetsing van het vertalen van één of meer ongeziene passages;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: stof van het centraal examen naast de hierboven vermelde stof voor het schoolexamen;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die eventueel per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Fortuna II	50	--	nvt	
trap 2	Fortuna II	50	--	nvt	
trap 3	Fortuna II / Fortuna III	50	--	nvt	

Schoolexamen

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 4	Fortuna III: selectie, pensum en vertaling en PO	100	2	ja	

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Fortuna III: selectie, pensum en vertaling	100	4	ja	
periode 2	PO-1		2	nee	
trap 2	Fortuna III: selectie, pensum en vertaling	100	4	nee	
trap 3	Fortuna III: selectie, pensum en vertaling	100	4	ja	
periode 4	PO-2		2	nee	
trap 4	Fortuna III: selectie, pensum en vertaling	100	4	nee	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Cicero Rhetor; pensum en vertaling	100	4	ja	
trap 2	Cicero Rhetor; pensum en vertaling	100	4	nee	
trap 3	Cicero Rhetor; pensum en vertaling	150	4	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Rechtsstaat

Domein C Parlementaire democratie

Domein D Verzorgingsstaat

Domein E Pluriforme samenleving.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A tot en met E, en indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Klassen die in periode 1 beginnen met maatschappijleer

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	De rechtsstaat	50	1	ja	
trap 2	Parlementaire democratie	50	1	ja	

Praktische opdrachten

4V 18/19	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 3 + 4	Praktische Opdracht	20	1	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Vaktheorie	Domein B	Praktijk
A1	Waarnemen en Meten	B1	Zingen en spelen
A2	Analysen en interpreteren	B2	Improviseren en componeren
A3	Muziek en cultuur	Domein C	Oriëntatie op studie en beroep.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op domein A.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1 SE-1	Spelen Ritmestuk: Solfege: Ritmisch dictee/Ritme tikken Spelen van enkele ritmische opdrachten op klein slagwerk	50	1	nee	
periode 1 SE-2	Algemene muzikaleer: Ritme, maat, toonhoogte tempo, dynamiek e.a. speelwijzen, vormleer en toepassen op bladmuziek en klinkende muziek. Instrumentenleer. Solfège: instrumentenleer, ritmisch dictee, melodisch dictee en intervallen.	100	1	nee	
trap 1 SE-3	Spelen Basisvaardigheden. Toetsen, drums en bas. Verschillende speelniveaus	10	1	nee	
periode 2 SE-4	Muziekgeschiedenis: t/m Renaissance	100	2	nee	
trap 2 SE-5	Spelen: Individueel practicum. De leerling speelt op eigen instrument een drietal muziekstukken in drie verschillende stijlen in een eigen 'concertje'. De stukken worden toegelicht. De leerling onderzoekt, organiseert en toont de eigen, persoonlijke muzikale mogelijkheden.	10	1	ja	
periode 3 SE-6	Muziekgeschiedenis: Barok/Klassiek	100	2	nee	
trap 3 SE-7	Muziekgeschiedenis: Pop	100	2	nee	
periode 4 SE-8	Spelen Concert. In diverse groepjes wordt minimaal 2x gewisseld binnen de basisvaardigheden. Eigen instrument en zang nemen een even belangrijke plaats in. Samenspel, overleg en een gezamenlijke muzikale interpretatie worden ontwikkeld. De inbreng van muziek moet zo divers mogelijk zijn qua stijlen. De keuze is vrij. Het geheel vindt plaats in een openbaar concert op school. Onderzoek nummers, programmaboekje	100	2	nee	

trap 4 SE-9	Algemene muziekleer 2: Inclusief toonsoorten en toepassing op bladmuziek en klinkende muziek Solfège: Alle instrumenten, akkoorden, toonladders, melodisch en ritmisch dictee en alle intervallen.	100	1	nee	
5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1 SE-10	Algemene muziekleer: Inclusief akkoorden, akkoord- en toonfuncties en toepassing op bladmuziek. Inclusief alle AML + instrumenten. Solfège: Alle instrumenten, akkoorden, toonladders, melodisch en ritmisch dictee en alle intervallen.	100	3	ja	
periode 2 SE-11	Muziekgeschiedenis: Romantiek	100	2	nee	
periode 3 SE-12	Muziekgeschiedenis: 20ste eeuw	100	2	nee	
periode 3 SE-13	Spelen Muzikale invulling Kerstactie, het Open Dag Muziekfestival en de Orion Music Awards vormgeven en spelen	100	3	nee	
trap 3 SE-14	Muziekgeschiedenis: Jazz	100	2	ja	
periode 4 SE-15	Spelen Concert. De groep verzorgt een programma van 1 á 1½ uur. De samenstelling van het ensemble is vrij, doch de kandidaat dient hierin een herkenbare rol te spelen. Elke kandidaat speelt in ensembleverband tenminste een drietal verschillende vocale en/of instrumentale werken. De keuze van de werken is vrij, op één of twee na, die door de docent opgegeven worden. De vrije keuze bevat verschillende stijlperiodes. Onderzoek nummers, programma boekje/toelichting, organistie	100	5	nee	
trap 4 Diagnos- tische Toets	Muziekgeschiedenis: Stijlkenmerken Muziekvoorbeelden uit verschillende tijden historisch plaatsen + AML	100	0		
6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode-2 SE-16	Eindschrijft inclusief mondelinge verdediging	20	10	nee	
trap 2 SE-17	Muziekgeschiedenis en AML Proefexamen	150	10	ja	
periode 3 SE-18	Bedenken, organiseren en spelen Concert. Organisatie, ensemblespel en eigen composities	100	10	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Vaardigheden	Domein F Quantumwereld en relativiteit
Domein B Golven	Domein G Leven en aarde
Domein C Beweging en wisselwerking	Domein H Natuurwetten en modellen
Domein D Lading en veld	Domein I Onderzoek en ontwerp
Domein E Straling en materie	

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de subdomeinen B1, B2, C1, C2, C3, D1, D2, E2, F1 en H, in combinatie met de daarbij behorende vaardigheden uit domein A.

De CvE kan bepalen, dat het centraal examen ten dele betrekking heeft op andere subdomeinen, mits de subdomeinen van het centraal examen tezamen dezelfde studielast hebben als de in de vorige zin genoemde.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- de subdomeinen E1, I1, I2 en I3
- een keuze van twee uit de subdomeinen E3, F2, G1 en G2, daarbij kan het bevoegd gezag de keuze maken, dan wel de keuze aan de kandidaat laten.
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	H2 (+ P6.1)	50	2	ja	
trap 2	H2 + H4 (+ P6.1 + P6.2)	50	2	ja	
trap 4	H1, H2, H4, H5 + modelleren (+ H6)	100	4	ja	
5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	H1, H2, H4 + H9 (+ H6 + H11)	100	4	ja	
trap 2	H7 (+ H6 + H11)	50	2	ja	
trap 3	H2, H3, H4, H9 + H10 (+H6 + H11)	100	4	ja	
trap 4	H8 (+ H6 + H11)	50	2	ja	
6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	H1, H8 + H12	100	4	ja	
trap 2	P13.4 + P13.5 + H14	100	4	ja	
trap 3	Examentraining: H1 t/m H14	100	8	nee	

Praktische opdrachten

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 3	PO-1: Practicum elektriciteit (H1 + H6)	100	2	nee	
5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 4	PO-2: Practicum + numeriek modelleren	10	3	nee	
6V 20/21	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 1	PO-3: Onderzoek	15	4	nee	

Handelingsdelen

6V 20/21	stofomschrijving	gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 3	Keuzestof	O / V / G	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Leesvaardigheid

Domein D Argumentatieve vaardigheden

Domein B Mondelinge taalvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein C Schrijfvaardigheid

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Bij de uitvoering van het examenprogramma worden de referentieniveaus Nederlandse taal in acht genomen.

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op domein A en D voor zover het analyseren en beoordelen betreft.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Literatuur: verhaalanalyse	50	3	nvt	
trap 2	Schrijfvaardigheid: gedocumenteerd schrijven twee cijfers: inhoud en opbouw (3); taal (1)	150	3 + 1	nvt	
periode 3 + trap 3	Spreekvaardigheid: betogende voordracht	3	3	nvt	

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 4	Literatuur: literatuurgeschiedenis: middeleeuwen t/m verlichting + dossier	100	3	ja	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	Schrijfvaardigheid 1: spelling, formuleren, zinsbouw en argumentatie	60	1	nee	
trap 1	Schrijfvaardigheid 2: gedocumenteerd schrijven; inhoud en opbouw (3); taal (1)	150	3 + 1	ja	
trap 2	Literatuur 1: poëzie (1/3 van het cijfer wordt bepaald door het gemiddelde van voordracht en werkstuk moderne dichters; 2/3 door het trapcijfer)	50	3	nee	
trap 3	Literatuur 2: literatuurgeschiedenis: vanaf romantiek t/m 1975	100	5	ja	
periode 4	Spreken 1: Oxforddebat	3	3	nee	
6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 2	Spreken 2: toneel of verhandeling	T=15 V=20	6	nee	
trap 2	Schrijfvaardigheid 3: gedocumenteerd schrijven inhoud en opbouw (6); taal (2)	150	6 + 2	ja	
periode 3 + trap 3	Literatuur 3: mondeling tentamen over de eigen leeslijst en literatuurgeschiedenis moderne tijd	20	9	nee	

Praktische opdrachten

Alle praktische opdrachten dienen van eigen hand te zijn. Indien op het moment van inleveren, tijdens het pta of bij de beoordeling van het pta het tegendeel blijkt, wordt dit beschouwd als plagiaat en wordt dit gemeld aan de secretaris eindexamen. Aanvullende informatie over deze afspraak vind je in de algemene readers spreekvaardigheid en schrijfvaardigheid.

Alle praktische opdrachten worden op papier ingeleverd en digitaal via Magister.

De kwaliteit van de eindbalans en de stof literatuurgeschiedenis moderne tijd telt mee bij de beoordeling van het mondeling literatuurtentamen.

stofomschrijving

4V 18/19	zes leesdossieropdrachten (leesautobiografie, vijf boekverslagen, waarvan één over een boek uit de oudere letterkunde)
5V 19/20	zeven leesdossieropdrachten (vijf essays, waarvan twee over werken uit de oudere letterkunde, werkstuk moderne poëzie en een ingevuld A3-vel met literaire begrippen).
6V 20/21	vier leesdossieropdrachten (drie essays over moderne werken en eindbalans en stof literatuurgeschiedenis moderne tijd).

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Vaardigheden	Domein E	Innovatie en chemisch onderzoek
Domein B	Stoffen en materialen in de chemie	Domein F	Industriële (chemische) processen
Domein C	Chemische processen en behoudswetten	Domein G	Maatschappij, chemie en technologie
Domein D	Ontwikkeling van chemische kennis		

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de subdomeinen B1, B2, B3, B4, C1, C2, C3, C4, C5, C6, D1, D3, E1, E2, F1, F2, F3, G1, G2 en G3, in combinatie met domein A.

De CEVO kan bepalen, dat het centraal examen ten dele betrekking heeft op andere subdomeinen, mits de subdomeinen van het centraal examen samen dezelfde studielast hebben als de in de vorige zin genoemde.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Nader te bepalen / zie planner	50	-	nvt	
trap 2	Nader te bepalen / zie planner	50	-	nvt	
trap 3	Nader te bepalen / zie planner	50	-	nvt	
trap 4	Nader te bepalen / zie planner	50	-	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Nader te bepalen / zie planner	50	1	nee	
trap 2	Nader te bepalen / zie planner	50	1	ja	
trap 3	Nader te bepalen / zie planner	50	1	nee	
trap 4	Nader te bepalen / zie planner	50	1	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Hoofdstukken 1, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 13, 16. H13: analyse m.b.v. zuren/basen en redox	100	2	ja	
trap 3	Hoofdstukken 1, 2, 3, 4, 10, 13, 14, 15, 17, 18, 19. H13: analyse m.b.v. chromatografie en spectrofotometrie	100	2	nee	

Praktische opdrachten

6V 20/21	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
af-trap	Nader te bepalen	15	2	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Leesvaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein B Kijk-en luistervaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- de domeinen A, B, C, D;

- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Algemene vaardigheden	50	1	nvt	
trap 2	Algemene vaardigheden	50	1	nvt	
trap 3	Algemene vaardigheden	50	1	nvt	
trap 4	Algemene vaardigheden	50	1	nvt	
	Leesvaardigheid	50	1	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	Algemene vaardigheden 1	50	1	nee	
trap 1	Schrijfvaardigheid 1	50	2	ja	
periode 2	Algemene vaardigheden 2	50	1	nee	
trap 2	Kijk/luistervaardigheid 1	50	2	nee	
periode 3	Algemene vaardigheden 3	50	1	nee	
trap 3	Spreekvaardigheid 1	20	2	nee	
periode 4	Algemene vaardigheden 4	50	1	nee	
trap 4	Leesvaardigheid 1	100	4	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	Algemene vaardigheden 5	50	2	nee	
trap 1	Schrijfvaardigheid 2	100	6	ja	
periode 2	Algemene vaardigheden 6	50	2	nee	
trap 2	Leesvaardigheid 2	100	8	ja	
	Spreekvaardigheid 2	15	4	nee	
trap 3	Kijk/luistervaardigheid 2	90	4	nee	

Handelingsdeel

4V 18/19	stofomschrijving	5V 19/20	stofomschrijving	6V 20/21	stofomschrijving
periode 4	Boek 1	periode 2	Kijken/luisteren	periode 3	Boek 3
		periode 4	Boek 2		

Tekenen (vwo) 2018-2021

(480 sln)

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A Vaktheorie

Domein B Praktijk

A1 Beschrijven, onderzoeken en interpreteren

Domein C Oriëntatie op studie en beroep.

A2 Beschouwen

Het centraal examen

Het centraal examen bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte.

Het theoretisch gedeelte heeft betrekking op domein A.

Het praktisch gedeelte heeft betrekking op de (sub)domeinen A2 en B.

De CEVO maakt indien nodig een specificatie bekend van de examenstof van het centraal examen.

Het schoolexamen

Het schoolexamen bestaat uit een theoretisch en praktisch deel, en heeft betrekking op:

- ten minste de domeinen en subdomeinen waarop het centraal examen geen betrekking heeft;

- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;

- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Eindcijfer Tekenen = 50% SE + 25% CPE + 25% CSE

Schoolexamens

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE-1 theorie vaktheorie + klassieke kunst	50	1	ja	
trap 2	SE-2 theorie middeleeuwse kunst (romaans en gotiek)	50	1	ja	
	SE-3 theorie oriëntatie op studie en beroep (o.a. excursie)				
trap 3	SE-4 theorie grafische technieken, barok, rococo.	50	1	ja	
trap 4	SE-5 theorie vaktheorie + romantiek, neo classicisme.	100	1	ja	
5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	SE-6 theorie vaktheorie + modernisme	50	1	ja	
periode 2	SE-7 theorie oriëntatie op studie en beroep (o.a. excursie)	50	1	nee	
trap 2	SE-8 theorie vaktheorie + postmodernisme	50	1	ja	
trap 3	SE-9 theorie (mondeling n.a.v. biografisch onderzoek)	30	1	ja	
trap 4	SE-10 theorie (havo - examen)	100	1	nee	
6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 2	SE-11 theorie oriëntatie op studie en beroep nav excursie	50	1	nee	
trap 2	SE-12 theorie (mondeling op basis van kunsthistorisch onderzoek)	30	1	ja	
trap 2	CPE tussenevaluatie + uitvoering werkplan	150			
trap 3	CPE afronden + procesbeschrijving + presentatie	150			

Praktische opdrachten en SPE (school praktijk examen)

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 4	Vijf Praktische Opdrachten (elk met gewicht 1) (bestaande uit 1 of meer praktijkopdrachten)		5	nee	
periode 2	Museumexcursie oriëntatie op studie en beroep		-	-	
5V 19/20	stofomschrijving		gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 4	SPE-1 (presentatie jaarwerk in TRAP 4) (bestaande uit verschillende praktijkopdrachten)	400	4	nee	
periode 2	Museumexcursie oriëntatie op studie en beroep		-	-	
6V 20/21	stofomschrijving		gewicht	her	cijfer
periode 1 t/m 2	SPE-2 thematische schoolexamenopdracht (praktijk)	300	2	nee	
periode 2	Museumexcursie oriëntatie op studie en beroep				
periode 2 t/m 3	uitwerking opdracht CPE*	1400	50% CE		

*De duur van het CPE bedraagt 1400 minuten en wordt tussen 1 januari en begin april afgenomen. Ca 1100 minuten daarvan vallen binnen de praktijklessen. De resterende 300 minuten worden in TRAP 3 en 4 ingepland. Gedurende de volledige duur van het CPE is er toezicht. De correctie en tweede correctie van het CPE worden uitgevoerd in de maand mei - adequate presentatie van het werk maakt deel uit van het CPE.

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

- Domein A Vaardigheden
- Domein B Algebra en tellen
- Domein C Verbanden
- Domein D Verandering
- Domein E Statistiek en kansrekening
- Domein F Keuzeonderwerpen

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen B, C en D in combinatie met de vaardigheden uit domein A.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- de domeinen E en F;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Hoofdstukken 1 en 2 en vaardigheden blok 1 van vwo 4	50	-	nvt	
trap 2	Hoofdstukken 3 en 4 en vaardigheden blok 2 van vwo 4	50	-	nvt	
trap 3	Hoofdstukken 5 en 6 en vaardigheden blok 3 van vwo 4	50	-	nvt	
trap 4	Hoofdstukken 7 en 8A en vaardigheden blok 4 van vwo 4	50	-	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Hoofdstukken 1, 3 en 4 van vwo 5	50	2	ja	
trap 3	Hoofdstukken 5 en 7 en vaardigheden blok 3 en 4 van vwo 5	50	2	nee	
trap 4	Hoofdstuk 6 van vwo 5 en hoofdstukken 1 en 2 van vwo 6	50	2	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Hoofdstuk 8 van vwo 5 en hoofdstukken 3 en 6 van vwo 6	50	3	nee	
trap 2	Hoofdstukken 4 en 5 en alle vaardigheden van vwo 6	50	3	ja	
trap 3	Alle examenstof	100	4	nee	

Praktische opdrachten

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 2	Statistisch onderzoek na hoofdstuk 2 en cursus Excel gedaan te hebben		4	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

- Domein A Vaardigheden
- Domein B Formules, functies en grafieken
- Domein C Differentiaal- en integraalrekening
- Domein D Goniometrische functies
- Domein E Meetkunde met coördinaten
- Domein F Keuzeonderwerpen

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen B, C, D en E in combinatie met de vaardigheden uit domein A.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- subdomein E1;
- domein F;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	zie planner	50	-	nvt	
trap 2	zie planner	50	-	nvt	
trap 3	zie planner	50	-	nvt	
trap 4	zie planner	50	-	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	zie planner	50	2	ja	
trap 2	zie planner	50	2	nee	
trap 4	zie planner	50	2	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	zie planner	50	3	nee	
trap 2	zie planner	50	3	ja	
trap 3	zie planner	100	4	nee	

Praktische opdrachten

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 3	Praktisch opdracht	25	4	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen. Het examenprogramma bestaat uit:

Domein A	Vaardigheden
Domein B	Algebra en tellen
Domein C	Verbanden
Domein D	Veranderingen
Domein E	Statistiek en kansrekening
Domein F	Logisch redeneren
Domein G	Vorm en ruimte
Domein H	Keuzeonderwerpen

Het centraal examen

Het centraal examen heeft betrekking op de subdomeinen B, C, D, F en G in combinatie met de vaardigheden uit subdomeinen A.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- de domeinen E en H;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: een of meer domeinen of subdomeinen waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Hoofdstukken 1 en 2 en vaardigheden blok 1 van vwo 4	50	-	nvt	
trap 2	Hoofdstukken 3 en 4 en vaardigheden blok 2 van vwo 4	50	-	nvt	
trap 3	Hoofdstukken 5 en 6 en vaardigheden blok 3 van vwo 4	50	-	nvt	
trap 4	Hoofdstukken 7 en 8C en vaardigheden blok 4 van vwo 4	50	-	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Hoofdstukken 1, 3 en 4 van vwo 5	50	2	ja	
trap 3	Hoofdstukken 7 en 8 van vwo 5	50	2	nee	
trap 4	Hoofdstuk 5 en vaardigheden blok 3 van vwo 5 en hoofdstuk 1 van vwo 6	50	2	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
trap 1	Hoofdstuk 6 van vwo 5 en hoofdstuk 2 vaardigheden blok 1 van vwo 6	50	3	nee	
trap 2	Hoofdstukken 3 en 3 en vaardigheden blok 2 en extra van vwo 6	50	3	ja	
trap 3	Alle examenstof	100	4	nee	

Praktische opdrachten

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 2	Statistisch onderzoek na hoofdstuk 2 en cursus Excel gedaan te hebben		4	nee	

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat alleen uit het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Kansrekening en statistiek

Domein C Dynamische systemen

Domein D Meetkunde

Domein E Complexe getallen

Domein F Wiskunde in wetenschap

Domein G Keuzeonderwerpen.

Het centraal examen:

Er is geen centraal examen.

Het schoolexamen heeft betrekking op domein A en:

- de domeinen B, C, D, E, F en G;

- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest, naast de keuzeonderwerpen bedoeld bij domein G: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Proefwerken

4V 18/19	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	zie planner	50	-	nvt	
periode 2	zie planner	50	-	nvt	
periode 3	zie planner	50	-	nvt	
periode 4	zie planner	50	-	nvt	

Schoolexamens

5V 19/20	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	zie planner	50	2	ja	
periode 2	zie planner	50	2	nee	
periode 4	zie planner	50	2	ja	

6V 20/21	stofomschrijving	duur	gewicht	her	cijfer
periode 1	zie planner	50	3	nee	
periode 2	zie planner	50	3	ja	
periode 3	zie planner	100	4	nee	

Praktische opdrachten

5V 19/20	stofomschrijving	slu	gewicht	her	cijfer
periode 3	praktische opdracht	25	4	nee	